Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Rundskriv - Serie V

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- ☐ Sdir : Sjøfartsdirektoratet
- ☐ A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- ☐ U: Utvalgte utenriksstasjoner
- ☐ P: Produsenter av utstyr ev. undergrupper
- ☐ OFF: Offshorerederier / plattformsjefer / operatører
- ☐ Hov: Hovedorganisasjoner
- ☐ Andre:

Nr.:	**RSV 09-2026**
Dato:	09.03.2026
Saksnr.:	2026/23025
Gjelder til:	
Opphever:	
Referanse til:	Forskrift om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger § 12, jf. MARPOL regel VI/13

Veiledningsrundskriv om NO_x Nivå III krav i lavutslippsområdene Nordsjøen og Norskehavet

1. Innledning

Formålet med veiledningen er å klargjøre forståelsen og anvendelsen av NO_x Nivå III kravene som er fastsatt i § 12 i forskrift 30. mai 2012 nr. 488 om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger, jf. MARPOL vedlegg VI. I det videre vises det kun til MARPOL-reglene for lesbarhetens skyld, selv om alle kravene er gjennomført og hjemlet i miljøsikkerhetsforskriften § 12.

Lavutslippsområdet Nordsjøen er definert i MARPOL vedlegg regel VI/13.6.4, jf. regel V/1.14.6, og lavutslippsområdet Norskehavet er definert i MARPOL regel VI/13.3.6, jf. regel II/13.9.4.

Dette rundskrivet erstatter veiledningsrundskriv 06-2020 «Veiledning om vilkår som kreves oppfylt for at en dieselmotor ikke må oppfylle NOx nivå III-krav». Det tidligere rundskrivet gjaldt kun for utslippsområdet Nordsjøen og var gyldig frem til 31. desember 2025. Det nye veiledningsrundskrivet viderefører sentrale elementer fra den tidligere veiledningen, men er nå presisert og utvidet slik at det gjelder for hele den norske økonomiske sonen samt havområdene innenfor grunnlinjene, som nå har blitt et lavutslippsområde for SOx og NOx.

2. NO_x Nivå III-krav

2.1 Ikrafttredelsesdatoer

1. januar 2021 ble NO_x Nivå III kravene i MARPOL regel VI/13.5.1 gjort gjeldende i Nordsjøen og Skagerrak. Dette følger av etableringen av lavutslippsområdet Nordsjøen.

Fra 1. mars 2026 gjelder de samme kravene i Norskehavet og Barentshavet, som følge av etableringen av lavutslippsområdet Norskehavet.

Kravene gjelder dermed nå innenfor hele den norske økonomiske sonen og langs norskekysten innenfor grunnlinjene.

2.2 Kravene og deres betydning

Kravene innebærer at dieselmotorer med en ytelse over 130 kW skal oppfylle NO_x Nivå III-kravene når de installeres om bord på skip som er bygget fra og med de respektive ikrafttredelsesdatoene for de aktuelle lavutslippsområdene.

Kravene kan også komme til anvendelse for eksisterende skip dersom en dieselmotor gjennomgår en «større ombygning», som beskrevet under punkt 3 nedenfor.

Kravene gjelder ikke for dieselmotorer installert på skip under 24 meter som er særskilt utformet for, og utelukkende benyttes til, fritidsformål.

2.3 Definisjoner knyttet til uttrykket «skip bygget»
Uttrykket «skip bygget» er definert i MARPOL regel VI/2.1.28. Etter definisjonen anses et skip som «bygget» når kjølen er strukket, eller når skipet er på et tilsvarende byggetrinn.

Med «et tilsvarende byggetrinn» menes trinnet der

- bygging som kan identifiseres med et bestemt skip, har begynt
- montering av vedkommende skip er påbegynt og utgjør minst 50 tonn eller 1 prosent av den beregnede massen av alle konstruksjonsmaterialer, dersom denne verdien er mindre

2.4 Særlige datokriterier for lavutslippsområdet Norskehavet
I lavutslippsområdet Norskehavet benyttes tre ulike datoer for å fastsette når NO_x Nivå III kravene kommer til anvendelse, jf. MARPOL regel VI/13.5.1.2.3. Formuleringen «skip bygget 1. mars 2026 eller senere» viser i denne sammenhengen til kontraktsdato, kjølstrekkingsdato og leveringsdato.

NO_x Nivå III kravene gjelder dersom byggekontrakten er signert 1. mars 2026 eller senere. Dersom det ikke foreligger byggekontrakt, gjelder kravene for skip med kjølstrekkingsdato 1. september 2026 eller senere.

Uavhengig av kontraktsdato eller kjølstrekkingsdato gjelder NO_x Nivå III kravene dersom leveringsdatoen er 1. mars 2030 eller senere. Med leveringsdato menes datoen for fullføring av den inspeksjonen som ligger til grunn for utstedelsen av sertifikatet, det vil si den første inspeksjonen før skipet tas i bruk og sertifikatet utstedes for første gang.

3. Større ombygging («major conversion») og anvendelse av NO_x nivå III-kravene

3.1 Definisjon av «større ombygging»
NO_x Nivå III kravene kan også komme til anvendelse dersom en dieselmotor gjennomgår en «større ombygging» fra og med de respektive ikrafttredelsesdatoene. Reglene om «større ombygging» finnes i MARPOL regel VI/13.2.

I denne sammenhengen innebærer en «større ombygging» at

- motoren skiftes ut
- det installeres en ekstra dieselmotor
- det gjennomføres en vesentlig endring av dieselmotoren, som definert i NOx koden, eller
- motorens høyeste kontinuerlige effekt økes med mer enn 10 prosent sammenlignet med motorens opprinnelig sertifiserte effekt

3.2 Tilfeller hvor en «større ombygging» innebærer at kravene til NOx Nivå III kommer til anvendelse
Uavhengig av når skipet ble bygget, vil utskiftning av en dieselmotor med en ikke-identisk dieselmotor eller installasjon av en ekstra dieselmotor medføre at motoren må oppfylle kravene som gjelder på tidspunktet for utskiftning eller installasjon, jf. MARPOL regel VI/13.2.2.

For et skip som skal operere i lavutslippsområdet i Norskehavet, gjelder NO_x Nivå III-kravene for dieselmotoren i følgende tilfeller

- kontraktsdato for leveranse av motoren til skipet er 1. mars 2026 eller senere
- leveringsdato for motoren til skipet er 1. mars 2026 eller senere (dersom kontraktsdato ikke foreligger), eller

- uavhengig av kontrakts- eller leveransedato, dersom motoren monteres og testes 1. september 2026 eller senere

3.3 Unntak hvis NO_x Nivå III-dieselmotorer ikke er tilgjengelig

Dersom en dieselmotor som oppfyller NO_x Nivå III kravene ikke er kommersielt tilgjengelig, kan rederiet søke Sjøfartsdirektoratet om unntak[1] fra kravene, jf. MARPOL regel VI/13.2.2.

Rederiet må i søknaden dokumentere at det er gjennomført et tilstrekkelig søk etter kompatible dieselmotorer som oppfyller NOx Nivå III kravene. Rederiet må videre redegjøre for hvorfor den nærmest tilgjengelige motoren, ut fra størrelse eller ytelse, ikke er egnet for installasjon om bord i fartøyet. Søket skal omfatte motorer fra andre produsenter enn produsenten av den opprinnelige motoren.

Dokumentasjonen som rederiet oversender sammen med søknaden, vil bli vurdert av Sjøfartsdirektoratet. I slike tilfeller skal erstatningsmotoren oppfylle NO_x Nivå II kravene. Dersom unntak innvilges, skal både dokumentasjonen og Sjøfartsdirektoratets vedtak om unntak oppbevares sammen med motorens EIAPP sertifikat (Engine International Air Pollution Prevention Certificate).

Unntaket fra NO_x Nivå III kravene gjelder ikke ved installasjon av en ekstra dieselmotor.

Ved utskiftning med en identisk dieselmotor gjelder de samme NO_x-kravene som gjaldt for motoren som tas ut av drift. Rederiet må søke Sjøfartsdirektoratet om unntak og dokumentere at dieselmotoren som installeres, er identisk med motoren som erstattes. Kravene til dokumentasjon følger IMOs fortolkning av hva som anses som en identisk erstatningsmotor.[2] Dersom unntak innvilges, skal både dokumentasjonen og Sjøfartsdirektoratets vedtak om unntak oppbevares sammen med motorens EIAPP sertifikat (Engine International Air Pollution Prevention Certificate).

4. Vesentlig endring av dieselmotoren eller økning av høyeste kontinuerlig effekt med mer enn 10 prosent

Dersom det gjennomføres «vesentlige endringer av en dieselmotor», jf. definisjonen i NOx Technical Code 2008 regel 1/1.3.2, eller dersom motorens høyeste kontinuerlige effekt økes med mer enn 10 prosent sammenlignet med opprinnelig sertifisert effekt, vil følgende krav gjelde

- for skip bygget før 1. januar 2000 gjelder NO_x Nivå I-kravene
- for skip bygget 1. januar 2000 eller senere gjelder NO_x-kravene som var gjeldende på tidspunktet skipet ble bygget

5. Unntak fra NO_x Nivå III-kravene for skip med samlet motoreffekt på mindre enn 750 kW

For skip med en samlet motoreffekt under 750 kW kan rederiet søke Sjøfartsdirektoratet om unntak fra NO_x Nivå III kravene i de norske lavutslippsområdene, dersom skipets utforming eller konstruksjon gjør det umulig å oppfylle kravene. Hjemmel følger av MARPOL vedlegg VI regel 13.5.2.2.

Eksempler på forhold som må dokumenteres, og som etter Sjøfartsdirektoratets vurdering kan innebære at skipets utforming eller konstruksjon gjør det umulig å oppfylle NO_x Nivå III kravene, kan være at

- motoren må utstyres med en NO_x-reduserende enhet som på grunn av sin størrelse ikke kan installeres på den begrensede plassen om bord, eller
- varmeavgivning fra en NO_x-reduserende enhet har negativ innvirkning på skipets struktur, utforming eller utstyr og ytterligere ventilasjon eller isolering av maskinrommet er ikke mulig

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Alf Tore Sørheim
sjøfartsdirektør

Linda Bruås
avdelingsdirektør
Regelverk og internasjonalt arbeid